

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDSS sodba Pdp 314/2008

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2009:PDP.314.2008

Evidenčna številka: VDS00004715

Datum odločbe: 28.01.2009

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: odpoved s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi - ustrezno delovno mesto - stopnja strokovne izobrazbe

Zveza: ZDR člen 90, 90/3.

Jedro

Tožnici je bilo ponujeno ustrezno delovno mesto, saj se zanj zahteva enaka vrsta in stopnja strokovne izobrazbe, kot se je zahtevala za delovno mesto, na katerega se nanaša redna odpoved pogodbe o zaposlitvi. Pri tem ni bistveno, da se za ponujeno delovno mesto alternativno zahteva tudi nižja stopnja strokovne izobrazbe.

Izrek

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.

Stranki sami krijeta svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

:

Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje zavrnilo primarni tožbeni zahtevek za (1) ugotovitev, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga z dne 23. 9. 2005 nezakonita in (2) da je dolžna tožena stranka tožnico pozvati nazaj na delo, ki ustreza vrsti in stopnji izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela na delovnem mestu samostojni sistemski analitik - organizator ter ji izplačati razliko v plači med prejeto plačo in plačo, ki bi jo prejemale na prejšnjem delovnem mestu od 1. 11. 2005 dalje, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posamezne mesečne plače dalje do plačila, na to razliko pa plačati ustrezne dajatve in prispevke, vse v 8 dneh pod izvršbo (točka I izreka). Nadalje je zavrnilo podredni tožbeni zahtevek za (1) ugotovitev neutemeljenosti odpovednega razloga pri odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega

razloga tožnici z dne 23. 9. 2005 in (2) plačilo odškodnine za čas od 1. 2. 2006 dalje v višini zvišane osnovne plače za 66.860,58 SIT oziroma 279,00 EUR mesečno, na katero je dolžna tožena stranka obračunati vse dodatke ter tožnici izplačati tako dobljeno razliko skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 15. dne v mesecu za razliko preteklega meseca dalje do plačila, vse v 8 dneh pod izvršbo in (3) tožnici izplačati razliko v 13. plači za leto 2006 v znesku 193,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 20. 2. 2007 dalje do plačila, v 8 dneh pod izvršbo (točka II izreka). Odločilo je, da vsaka stranka nosi svoje stroške postopka (točka III izreka).

Zoper zavrnilni del sodbe v točkah I in II izreka ter odločitev v točki III izreka, da tožnica sama nosi svoje stroške postopka, se je pravočasno pritožila tožnica iz vseh pritožbenih razlogov po 338. členu ZPP. Navaja, da je bila pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi zaposlena na delovnem mestu "samostojni sistemski analitik - organizator", za katerega se je zahtevala VII. stopnja strokovne izobrazbe. Z odpovedjo ji je bila ponujena zaposlitev na delovnem mestu "integrator informacijskih rešitev", za katero se je zahtevala VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe. Ne strinja se s stališčem sodišča prve stopnje, da je takšna zaposlitev ustrezna, enako stališče pa je zavzelo pritožbeno sodišče v sklepu opr. št. Pdp 868/2006 z dne 25. 5. 2007. Ponujeno delovno mesto ni ustrezno niti glede enake vrste izobrazbe, saj se je za prejšnje delovno mesto zahtevala organizacijska ali druga ustrezna smer, za ponujeno delovno mesto pa računalniška smer. Glede utemeljenosti odpovednega razloga navaja, da je sodišče prve stopnje svojo odločitev oprlo na izpoved priče M.S., tožnici nadrejenega delavca, vendar je njegovo izpoved nepravilno povzelo, saj gre za področje informatike, ki je pravnikom v določeni meri tuje. Opisa obeh delovnih mest, torej "samostojnega sistema analitika - organizatorja" in "integratorja informacijskih rešitev", se bistveno ne razlikujeta. Dela in naloge samostojnega sistema analitika, ki so navedena od 1. do 4. alineje (analiza in obdelava nosilcev informacij, analiza in obdelava toka informacij, projektiranje toka informacij, projektiranje računalniških informacij) so vsebovana v delovnih nalogah integratorja informacijskih rešitev od 1. do 4. alineje (analiza problemskega prostora naročnika na širših vsebinskih področjih, proučevanje različnih podatkov o obstoječem stanju zaradi opredelitve dodatkov, izdelovanje ali naročanje različnih dodatkov in prilagoditev informacijskih rešitev). Postopoma se je res zmanjševal razvoj novih aplikacij, kar pa ni predstavljalo glavnino dela tožnice. Tudi pred združitvijo se niso neprenehoma ustvarjale nove aplikacije, ampak so se dopolnjevale. Programiranje ni le razvoj novih aplikacij, ampak tudi združevanje podatkov poslovanja na dveh različnih sistemih. Navaja, da je o ob združitvi D. in K. usposabljala delavce D., saj je delala na aplikacijah za kontroling, to je plan in analize, kalkulacije, proizvodni plan in proizvodni kontroling, saj je tožena stranka odpustila vse delavce iz službe kontrolinga pri K., njihovo delo pa so prevzeli delavci D.. Priča M.S. je izpovedal, da se je z njegovim prihodom ustavil razvoj starih aplikacij in se je delo omejilo na vzdrževanje starih aplikacij, tožnica pa je izpovedala, da razvoj dejansko ni več potekal, ampak je šlo za razvoj v drugačnih smereh. Ker je šlo za združevanje dveh različnih informacijskih sistemov, je bilo programiranje vsaj enako, če ne celo več. To delo je bilo celo bolj zahtevno kot programiranje novih aplikacij, tožnica pa je delala na uskladitvi obeh sistemov. V obdobju od združitve sta bila dva mejnika in sicer od združitve do aprila 2006 (priča navaja 1. 2. 2006) je potekalo delo na združevanju obeh sistemov, od pomladi 2006 do 1.1.2007 pa delo na obstoječih sistemih in uvajanje SAP, dokler se s 1.1. 2007 ni prešlo na SAP. Po uvedbi SAP lahko posegajo v programe le izdelovalci programov, to so zunanji sodelavci. Tožnično delo se je po uvedbi SAP spremenilo, ni pa postalo manj zahtevno. Zadolžena je za rešitev problemov v programu, na katerega ne more posegati s programiranjem, najti pa mora ustrezno rešitev ter jo predlagati zunanjemu vzdrževalcu sistema. Od združitve do uvedbe SAP je tožnica delala dobesedno enako delo kot prej, od 1. 1. 2007, po uvedbi SAP opravlja enako zahtevno delo, prejema pa bistveno nižjo plačo. Sodišče prve stopnje je po mnenju pritožbe prezrlo izpoved M.S., da vsebinsko deluje vsak posameznik na svojem področju samostojno, da ima tožnica podrejene delavce, katerim določa naloge in da gre pri obeh delovnih mestih za enako zahtevne naloge, vendar na drugem področju stroke. Ker je priča A.S. pojasnila, da so s pogodbami prišli na nižje plače,

razlika pri delu pa se je pojavila šele po uvedbi SAP, meni, da je tožena stranka ravnala nezakonito ter da niso podani razlogi iz 2. odstavka 88. člena ZDR. Tožena stranka je ugotavljala poslovni razlog pri 1200 delavcih, le 13 pa jih je opredelila za viške, kot to izhaja iz priloge 3 k Programu, med temi delavci pa ni tožnice. Do te navedbe se sodišče prve stopnje ni opredelilo. V zvezi z sprejemom Akta o sistemizaciji je sodišče prve stopnje štelo, da je tožena stranka izkazala njegovo objavo. Tožnica se s takšno ugotovitvijo ne strinja ter je predlaga zaslišanje predstavnikov sindikata in sveta delavcev. Tožena stranka ni ravnala v skladu z zakonom pri odpovedi pogodbe večjemu številu delavcev. V zvezi z obsegom sodnega varstva v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove se tožnica sklicuje na navedbe iz pritožbe z dne 29. 5. 2006. Seznanjena je z odločbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. VII Ips 6/2007 z dne 15. 5. 2007, vendar je zoper njo vložena ustavna pritožba. Odločitev je pripomogla k neenakemu obravnavanju delavcev glede na sodno prakso VDSS, saj je še v zadevi Pdp 514/2006 z dne 10. 5. 2007 sodišče upoštevalo posebno varstvo po 114. členu ZDR. Priglaša stroške pritožbe.

V odgovoru na pritožbo tožena stranka prereka navedbe iz pritožbe, predlaga njeno zavrnitev in potrditev sodbe sodišča prve stopnje. Priglaša stroške odgovora na pritožbo.

Pritožba ni utemeljena.

V skladu z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99, s kasnejšimi spremembami; v nadaljevanju: ZPP) je pritožbeno sodišče preizkusilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje v mejah razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 8., 11., 12. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Ugotovilo je, da sodišče prve stopnje ni bistveno kršilo določb postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti, pravilno in popolno je ugotovilo dejansko stanje ter pravilno uporabilo materialno pravo.

V novem sojenju, potem ko je pritožbeno sodišče s sklepom opr. št. 868/2006 z dne 25. 5. 2007 razveljavilo sodbo ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje, je sodišče prve stopnje upoštevalo napotke pritožbenega sodišča ter dopolnilo dokazni postopek glede utemeljenosti odpovednega razloga v smislu 3. odstavka 90. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, v nadaljevanju ZDR), ki določa, da delavec, ki sprejme ponudbo delodajalca za ustrezno zaposlitev za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine, obdrži pa pravico izpodbijati utemeljenost odpovednega razloga pred pristojnim sodiščem. Pri tem pritožbeno sodišče dodaja, da je že v razveljavitvenem sklepu zavzelo stališče do ostalih spornih vprašanj in sicer glede sprejema in objave Akta o sistemizaciji ter ustreznosti druge zaposlitve po 3. odstavku 90. člena ZDR.

Pravilna je ugotovitev sodišča prve stopnje, da je bil Akt o sistemizaciji tožene stranke sprejet po postopku, ki upošteva določbe 91. do 94. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Ur. l. RS št. 42/93 in 56/2001, v nadaljevanju: ZSDU). Akt je bil objavljen na oglasnih deskah družbe ter je zato pričel veljati. Pritožbeno sodišče sprejema obširne in natančne razloge sodišča prve stopnje, pri tem pa dodaja, da je prav glede objave akta sodišče prve stopnje utemeljeno sledilo prepričljivi izpovedbi priče A.K., zadolženi za koordinacijo pri toženi stranki, ki je v zvezi z uveljavitvijo akta o sistemizaciji navedla, da je bil le-ta 5. 7. 2005 po utečenem postopku posredovan skrbnicam oglasnih desk, med drugim tudi na sedež v Ljubljano P.P.. Ker je bilo dejansko stanje v tem delu pravilno in popolno ugotovljeno, niso utemeljeni pritožbeni predlogi glede zaslišanja predstavnikov sindikata in predsednika Sveta delavcev D.L..

Po določbi 3. odstavka 90. člena ZDR je ustrezna zaposlitev tista zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela, za katero je imel delavec sklenjeno prejšnjo

pogodbo o zaposlitvi, in za delovni čas, kot je bil dogovorjen po prejšnji pogodbi o zaposlitvi, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja delavca. Tožnici je bilo ponujeno ustrezno delovno mesto "integrator informacijskih rešitev", saj gre za zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu "samostojni sistemski analitik - organizator". Za prejšnje delovno mesto se je zahtevala VII. stopnja strokovne izobrazbe, z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi pa ji je bila ponujena zaposlitev na delovnem mestu "integrator informacijskih rešitev", za katero se zahteva VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe. Bistveno je, da se za prejšnjo in novo zaposlitev zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe ter ni odločilno, če se za novo zaposlitev alternativno zahteva tudi nižja stopnja, torej VI. stopnja strokovne izobrazbe. Neutemeljena je tudi pritožbena navedba glede vrste strokovne izobrazbe, saj se je za delovno mesto "samostojni sistemski analitik - organizator" zahtevala organizacijska ali druga ustrezna smer, za delovno mesto "integrator informacijskih rešitev" pa računalniška smer, pri čemer je računalniško smer mogoče šteti za drugo ustrezno smer.

V primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi na ustreznem delovnem mestu, ki jo delavec sprejme, je sodno varstvo glede zakonitosti odpovedi omejeno na presojo obstoja utemeljenega razloga za odpoved. Takšno stališče je Vrhovno sodišče RS zavzelo v več zadevah (npr. sklep VIII Ips 6/2007 z dne 15. 5. 2007, sodba VIII Ips 422/2006 z dne 13. 3. 2007, sodba in sklep VIII Ips 194/2006 z dne 30. 1. 2007, sodba VIII Ips 232/2006 z dne 21. 11. 2006, ...), zato sklicevanje pritožbe na dejstvo, da je bila zoper odločitev v zadevi VIII Ips 6/2007 z dne 15. 5. 2007 vložena ustavna pritožba, ni pravno odločilno. Sodišče prve stopnje je torej utemeljeno zavrnilo primarni tožbeni zahtevek za ugotovitev nezakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga z dne 23. 9. 2005 in poziv na tisto delo, ki ustreza vrsti in stopnji izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje del na delovnem mestu "samostojni sistemski analitik - organizator", skupaj s plačilom razlike v plači med prejeto plačo in plačo, ki bi jo prejela na prejšnjem delovnem mestu od 1. 11. 2005 dalje, ker v tem obsegu sodno varstvo ni predvideno.

Pravilno in zakonito je zavrnjen tudi podredni zahtevek za ugotovitev neutemeljenosti odpovednega razloga pri odpovedi pogodbe o zaposlitvi z dne 23. 9. 2005 ter posledično plačilo razlike odškodnine v višini razlike v plači med prejšnjim in novim delovnim mestom. Po oceni izvedenih dokazov je sodišče prve stopnje ugotovilo, da je prišlo do ukinitve tožničinega delovnega mesta zaradi reorganizacije gospodarske družbe v obliki spojitve dveh družb v novo družbo. Zaradi uskladitve dveh sistemov, kot sta veljala v K. d.d. in D. d.d., je tožena stranka po pravih ugotovitvah sodišča prve stopnje utemeljeno sprejela novo sistemizacijo delovnih mest, s katero je poenotila oba sistema. Nova sistemizacija ter opredelitev delovnih mest tudi ni bila sprejeta iz razloga, da bi se zgolj znižale plače, saj je tožena stranka dokazala, da tožnica na novem delovnem mestu "integrator informacijskih rešitev" opravlja dela in naloge, ki niso enake tistim, ki jih je opravljala na delovnem mestu "samostojni sistemski analitik - organizator". Sodišče prve stopnje je sledilo izpovedi priče M.S. ter ugotovilo, da je tožnica pred združitvijo opravljala dela organizatorja programerja, bila je samostojna skrbnica aplikacije in tudi razvijalka te aplikacije, po reorganizaciji pa so ustavili razvoj starih aplikacij oziroma ga do uvedbe SAP omejili le na vzdrževanje starih aplikacij. Po uveljavitvi SAP torej tožnica ne dela na programiranju aplikacij, saj ga izvajajo zunanji sodelavci. Zadolžena je za področje matičnih podatkov ter kot integrator skrbi za uvedbo rešitev; gre torej za preobrazbo delovnega mesta, kot pojasnjuje M.S., za strokovno enako zahtevno delo, vendar na drugem področju informatike. Na novem delovnem mestu tožnica nima več pristojnosti odločanja, temveč je omejena s programom, ki obstaja. Na drugačno odločitev ne vpliva dejstvo, da je prehod na SAP potekal v več fazah oziroma da je bilo potrebno najprej, v vmesnem obdobju, pristopiti k združevanju obeh informacijskih sistemov, zaradi česar je tožnica do uvedbe novega sistema SAP delala na programiranju in usklajevanju obeh sistemov. Zaradi tega ni

mogoče trditi, da ni obstajal utemeljen odpovedni razlog. Šlo je za drugačno opredelitev delovnega mesta in njegov drugačen naziv, kar pomeni spremembo pogojev iz pogodbe o zaposlitvi glede opravljanja določenega dela oziroma prenehanje potreb po opravljanju dela, kot je bilo dotlej opredeljeno v pogodbi o zaposlitvi. Zato je obstajala obveznost tožene stranke, da tožnici v smislu 3. odstavka 88. člena ZDR ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi, v kateri bodo spremenjeni pogoji. Po uvedbi novega sistema SAP so se v celoti spremenili pogoji tožničinega dela, kar izhaja iz opisa obeh delovnih mest (priloge B 31 in B32), zato niso utemeljene navedbe pritožbe, da je šlo za enaka dela. M.S. je glede opredelitve delovne naloge integratorja informacijskih rešitev v 7 alineji (priloga B32), ki določa, da integrator sodeluje pri izvedbi projektov ter programira programske produkte, prepričljivo pojasnil, da je programiranje navedeno iz razloga, ker je v juniju in juliju 2005 v informacijski službi prišlo do izsiljevanj zaposlenih v zvezi z opravljanjem nalog ter delavci ne bi več vzdrževali starega sistema. Torej se navedba, da tudi integrator programira, nanaša na reševanje zatečenega stanja, ne pa na programiranje po uvedbi SAP, saj je uveljavljen drugačen koncept.

Ker uveljavljani pritožbeni razlogi niso podani, je bilo potrebno na podlagi vsega navedenega pritožbo zavrniti in potrditi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

Tožnica s pritožbo ni uspela, zato sama krije svoje stroške pritožbe (1. odstavek 154. člena ZPP v zvezi s 1. odstavkom 165. člena ZPP). Ker gre za spor zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki ga je kljub sprejemu ponudbe za novo pogodbo o zaposlitvi mogoče mogoče šteti kot spor o prenehanju delovnega razmerja, krije tožena stranka v skladu s 5. točko 41. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/2004 in 10/2004; ZDSS-1) sama svoje stroške odgovora na pritožbo, ne glede na uspeh.

Datum zadnje spremembe: 11.03.2010